

Motion till riksdagen 2008/09:Sf368

av **Bodil Ceballos m.fl. (mp)**

Migration i EU

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fri rörlighet för alla arbetstagare med hemvist i EU, inklusive deras familjemedlemmar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vidga ”blåkorts”-direktivet till att omfatta alla kategorier av arbetstagare.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ratificera ILO-konventionen om migrantarbetare.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att migranter i EU på sikt måste kunna få permanenta uppehållstillstånd.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att länder i EU bör erbjuda utbildningsplatser på universitet och högskolor för studerande från utvecklingsländer.²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att motverka krav på integration ställda före migrantens inresa i EU.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om familjeåterförening i EU.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den gemensamma asylprocessen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att innefatta klimatflyktingarna i flyktingbegreppet.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Frontex.³
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förvarstider.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätt till hälso- och sjukvård samt skola för irreguljära migranter.

Fel! Okänt namn på

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regulariseringar bör vara tillåtna i EU-länderna då sådana behov föreligger.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tydligt särskilja människosmugglare från livräddare och att inte kriminalisera de senare.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att närmaste hamn alltid ska vara skyldig att ta emot nödställda.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa marknaden för människosmugglare.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om permanenta uppehållstillstånd för offer för människohandel.

¹ Yrkande 3 hänvisat till AU.

² Yrkande 5 hänvisat till UbU.

³ Yrkande 10 hänvisat till JuU.

Inledning

Att röra sig fritt i världen borde vara en mänsklig rättighet. Migranter har bidragit till att skapa kulturer och samhällen och kommer även i fortsättningen att göra det. Påtvingad migration leder dock till stort lidande och vi måste därför bekämpa grundorsakerna till att människor tvingas lämna sina samhällen.

Gränserna i EU är inte bara de faktiska yttre gränserna. De finns på flygplatser, vid summariska identitetskontroller inne i länderna och i elektroniska system som används runtom i EU. Vi motsätter oss en EU-harmoniserad politik på området. Vi ser dock positivt på en ökad samordning inom EU för denna politik som då grundar sig inte bara i solidaritet mellan medlemsstater utan också med migranterna och deras hemländer. En ökad samordning bör enligt vårt sätt att se det utgå från de rättigheter vi tilldelar människor, inte från hur vi bäst ska begränsa invandringen.

Miljöpartiet tror, precis som våra europeiska gröna kollegor, på mångfald som ett positivt värde. Vi är inte rädda för förändringar i vårt samhälle. Vi vill bygga broar in till EU, inte resa höga murar. Därför vill vi skapa lagliga vägar för människor att kunna bosätta sig i EU-länderna. Ju fler lagliga sätt att migrera, desto färre människor ger sig ut på farliga och många gånger dödliga resor.

Den grundinställningen innebär inte att vi inte kommer att arbeta med att förebygga det som gör migration till en nödvändighet istället för ett fritt val för många. Åtgärder för att förebygga klimatpåverkan måste utvecklas mer och ges de resurser som behövs för att kunna ge resultat. EU måste lägga mer energi på att förebygga konflikter och återskapa fredliga villkor i hela världen.

Full tillgång till arbetsmarknaden för alla med hemvist i EU

Nyligen publicerad forskning har visat att det inte blev någon ”social turism” till Sverige trots att vi redan på en gång öppnade dörren för de nya EU-länderna, till skillnad mot flera andra EU-länder. Det blev inte heller några stora löneskillnader, som många befarade. Utvecklingen under de här åren har istället visat att vi i Sverige måste hitta vägar som gör det attraktivt för arbetskraft från andra länder att välja Sverige i konkurrensen med andra och varmare EU-länder. Vi utgår därför från att Sverige inte heller i framtiden kommer att stänga dörren för arbetstagare från de länder som står på tur att bli medlemmar i EU. Sverige bör agera för att alla medlemsstaters medborgare och tredjelandsmedborgare med hemvist i ett EU-land ska omfattas av den fria rörligheten över EU:s gränser. Det omfattar naturligtvis också deras familjer.

Fel! Okänt namn

EU:s förslag på regler om arbetskraftsinvandring: ”blåkort”, tillfällig migration och minimiregler

Till EU:s förslag på ”blåkort” för högutbildade arbetstagare vill vi lägga till alla yrkeskategorier, vilket ger tredjelandsmedborgare möjlighet att komma legalt till EU för att söka arbete och få arbetstillstånd. Eftersom behoven i de olika länderna ser olika ut anser vi att en viss ”EU-kvot” är fel väg att gå. Behoven avgörs bäst på nationell nivå.

Ett nytt gästarbetarsystem?

Alla former av migration leder till en överföring av kunskaper och idéer. Den skapar länkar och nätverk och bidrar till den sociala och ekonomiska utvecklingen i både hem- och värdlandet, förutom vinsterna för arbetstagarna själva. Många migranter har tidigare säsongarbetat i något EU-land, vilket varit till nytta för alla parter. Inte minst för de högskolestuderande som under sommarmånaderna kunnat tjäna ihop till årets studier. I dag är det mycket svårare eftersom den som lämnar EU löper stor risk att inte kunna komma tillbaka igen.

EU föreslår s.k. cirkulär migration som innebär att migranter får tillfälliga uppehållstillstånd. Vi menar att det i alltför hög grad liknar det tidigare misslyckade gästarbetarsystemet. Migranter som ges tillfälliga uppehållstillstånd måste få möjlighet att på sikt få ett permanent sådant. Medlemsstaterna bör stimulera migration genom att skapa goda villkor för migranterna. Vi bör också bidra till kunskapsutbyte genom att EU-länder erbjuder utbildningsplatser för personer från utvecklingsländer på våra universitet och högskolor.

Integration kan inte uppnås innan man anländer

På senare tid framförs ofta från politisk nivå att integration är ett krav för att få emigrera till EU. Vi menar att integration är ett mål och att integrationen sker när migranten redan befinner sig i EU. Vi vill därför att regeringen aktivt ska motverka förslag som går i en sådan riktning.

Migranternas rättigheter

Alla migranter omfattas av de mänskliga rättigheterna. Familjeåterförening är en av dessa. Miljöpartiet anser att alla har rätt att leva tillsammans med sina

Fel! Okänt namn på

familjer som stadgat är i Europakonventionen. I EU-länderna pågår nu en diskussion, så även i Sverige, om att begränsa denna rätt genom att ställa orimliga krav på de migranter som vill återförenas med sina familjer inom EU:s gränser. Språktester och försörjningskrav är sådana exempel. Vi motsätter oss den utvecklingen.

Asylrätten

Enligt Genèvekonventionen har alla rätt till en rättvis asylprocess i ett annat land. Denna rätt måste alltid erbjudas dem som behöver den på ett språk som den asylsökande förstår eller med hjälp av tolkar och översättare. Kostnadsfri juridisk hjälp bör ges under hela asylprocessen.

Den individuella prövningen måste kompletteras med situationen för de mänskliga rättigheterna i hemlandet. Så kallade säkra länder är sällan så säkra som sägs. UNHCR:s rekommendationer bör alltid följas.

Skydd p.g.a. kön eller sexuell läggning

Könsspecifika skäl, som t.ex. könsstympning, hedersrelaterade frågor, våldtäkt, påtvingade aborter eller steriliseringar etc. bör falla under asylrätten i alla EU-länder. Så också sexuell läggning.

Skydd vid konflikt i hemlandet

De som flyr en konflikt i hemlandet är skyddsbehövande och ska därför omfattas av ett starkt skydd. Familjeåterförening och tillträde i arbetsmarknaden ska inte få dröja. För den som en gång flytt ett trauma kan en återresa bli ännu ett, även om den akuta situationen lugnat ner sig i hemlandet. Bruket att använda tillfälliga uppehållstillstånd bör begränsas och permanent uppehållstillstånd ges på ett tidigt stadium.

Klimatflyktingar

Vi ser nu nya migranter som tvingats flytta tillsammans med sina familjer p.g.a. miljö- och naturkatastrofer. Klimatpåverkan spär på detta, t.ex. höjda havsnivåer, kusterosion, ökenspridning, kollapsande ekosystem, vattenföroreningar, ändrade regnmängder och -tider samt ökat antal stormar och översvämningar. Människor kan inte längre bo kvar på sina hemorter, och i vissa fall riskerar hela nationer att försvinna under vatten.

Fel! Okänt namn på

Hittills används ordet flykting endast för dem som flytt någon form av förföljelse i hemlandet. Vi menar att klimatflyktingarna också måste omfattas av flyktingbegreppet i Genèvekonventionen.

Dublinkonventionen

Dublinkonventionen fungerar inte och bör därför upphöra att gälla. Den skapar en oproportionerlig börda på vissa länder samtidigt som andra lätt kan undvika inströmningen av asylsökande som just sökt sig till deras länder genom att hänvisa till Dublinkonventionen. Den svenska regeringen arbetar för att fler EU-länder ska ta ett större ansvar för vidarebosättningar, vilket vi stöder, men det innefattar inte det stora antalet spontanflyktingar som utanför UNHCR:s ram tar sig till EU. Skyddsnivån även för dessa måste naturligtvis vara hög i alla länder. Vi anser att det är det land som är individens slutliga mål som ska pröva asylansökan.

Gränserna

Den dag Frontex omvandlas till en gemensam räddningstjänst vars huvudsyfte är att rädda liv och skydda migranter kommer vi att stötta organisationen. Huvudsyftet är nu istället att hindra inflödet av migranter i EU, livräddandet är så att säga en bisyssla i sammanhanget. De migranter Frontex försöker stoppa utgörs av blandade migrationsströmmar, däribland människor som tänkt söka asyl. På grund av Frontex stoppas de från detta, vilket inte är acceptabelt. Vi vill att Frontex får ett annat uppdrag, alternativt läggs ned.

Förvar

Människor som inte begått brott ska inte hållas i fängesliknande förvar. Det är inte ett brott att inte följa ett avvisningsbeslut. Med de nya EU-reglerna kan migranter som fått avslag på sina ansökningar hållas ända upp till 18 månader i förvar. Detta är helt orimligt. Vi menar att så länge förvaren existerar ska ingen få sitta mer än några dagar i dessa. Att låta människor sitta i förvar är förutom ett stort lidande och ekonomiskt avbräck för den enskilda en ren förlust för samhället.

Förbättra situationen för de irreguljära migranterna

Många av de migranter som befinner sig i EU-länderna utan tillstånd lever i en väldigt utsatt situation. Ett minimikrav är att alla ska ha rätt till hälso- och sjukvård och att barn ska få gå i skola. Miljöpartiet vill, tillsammans med våra systerpartier i Europa, att regulariseringar ska genomföras då så behövs.

Det är stor skillnad på att vara människosmugglare och att hjälpa nödställda migranter. Ibland blandas dessa ihop i diskussionerna. Att rädda människor i sjönöd får aldrig kriminaliseras. Inte heller får något land stänga sina hamnar för de kaptener som räddat människor från att drunkna. Närmsta hamn bör alltid stå öppen och kaptener som räddat liv får inte straffas.

Människohandel och smuggelnätverk

Det bästa sättet att bekämpa smugglarnas nätverk är att begränsa deras marknad och de smugglades beroendeställning till desamma. Regulariseringar/amnestier i kombination med lagliga vägar för migration samt utvecklingshjälp till hemlandet är ett antal metoder för att slå sönder marknaden.

När det gäller människohandlare och deras offer är det viktigt att kunna ge offren permanenta uppehålls- och arbetstillstånd även utan att kräva att de ska vittna mot människohandlarna. Vittnesmål kan utgöra en större risk för personens liv än att fortsätta att låta sig utnyttjas.

Stockholm den 7 oktober 2008

Bodil Ceballos (mp)

Jan Lindholm (mp)

Helena Leander (mp)

Max Andersson (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)